

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
  - 1.1 ความหมายของบทบาท
  - 1.2 ลักษณะของบทบาท
  - 1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา
  - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา
  - 2.2 ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
  - 2.3 หลักในการจัดกิจกรรมนักศึกษา
  - 2.4 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา
  - 2.5 ประเภทของงานกิจกรรมนักศึกษา
3. บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา
4. ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคใต้
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร

1.1 ความหมายของบทบาท

เลวิงสัน (Levingson, 1964: 284-285) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการดังนี้

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความคาดหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการบ่งชี้หน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แนวทางที่บุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

ซูลา จิตพิทักษ์ (2528: 61) มีความเห็นว่าโดยทั่วไปบทบาทอาจพิจารณาได้ 2 ความหมายคือ

1. พิจารณาในด้านโครงสร้างทางสังคม บทบาท หมายถึง ตำแหน่งทางสังคมที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น

2. พิจารณาในด้านการกระทำต่อกันหรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม บทบาทจึงหมายถึง ผลสืบเนื่องที่มีแบบแผนของการกระทำเกิดการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสถานภาพการปฏิสัมพันธ์นั้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า “บทบาท” ไว้ว่าบทบาท (Role) หมายถึง การทำหน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำ

มัลลิกา ดันสอน (2544: 13) ได้กล่าวว่า บทบาท (Role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมของบุคคลซึ่งแสดงออกตามความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสถานภาพ (Status) ของเขา ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารต้องแสดงให้เหมาะสมกับสถานะของตนและความคาดหวังของสังคม เพื่อที่จะนำองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และได้สรุปความเห็นของมินซ์เบิร์ก (มัลลิกา ดันสอน, 2544: 13-17) เกี่ยวกับการแบ่งบทบาททางการจัดการ (Managerial Role) ออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่ม ได้แก่

1. บทบาทระหว่างบุคคล (Interpersonal Role) คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้บริหารจะทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ

1.1 บทบาทการเป็นตัวแทนขององค์กร (Figurehead Role)

1.2 บทบาทการเป็นผู้นำ (Leader Role) เกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการชี้นำ การกระตุ้น และการสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

1.3 บทบาทในการประสานงาน (Liaison Role) ในการติดต่อและประสานงานกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ

2. บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Role) คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารจะต้องสรรหา รวบรวม ประมวล และกระจายข้อมูลข่าวสารที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับ

องค์การเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารภายในและระหว่างองค์การมีความถูกต้องชัดเจนและเชื่อถือได้

2.1 บทบาทผู้ติดตามข้อมูล (Monitoring Role) คอยติดตามตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญกับองค์การ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เหมาะสมในการตัดสินใจและแก้ปัญหาขององค์การ

2.2 บทบาทผู้กระจายข่าวสาร (Disseminator Role) เป็นผู้กระจายข่าวสารจากทั้งภายในและภายนอกให้แก่พนักงาน

2.3 บทบาทโฆษกขององค์การ (Spokesperson Role) เป็นผู้แทนขององค์การในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องขององค์การไปสู่ภายนอก

3. บทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Role) คือการเป็นผู้วิเคราะห์กำหนดสมมติฐานประเมินสถานการณ์และความเสี่ยง การตัดสินใจเลือกโอกาสหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ

3.1 บทบาทผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Role) เป็นผู้คิดหาวิธีการสรรหาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 บทบาทนักแก้ปัญหา (Disturbance Handler Role) เป็นผู้แก้ปัญหาหรือเป็นคนกลางในการตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์การ

3.3 บทบาทผู้จัดสรรทรัพยากร (Resource Allocator Role) เป็นผู้ตัดสินใจจัดทรัพยากรทางการจัดการ (Management Resources) ได้แก่ คน (Man) เงินทุน (Capital) วัตถุดิบ (Materials) วิธีการ (Method) และเครื่องจักร (Machine) ที่มีปริมาณจำกัดขององค์การให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3.4 บทบาทนักเจรจาต่อรอง (Negotiator Role) เป็นผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจเจรจาต่อรองและประสานผลประโยชน์ขององค์การ

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของคนที่เกิดขึ้นโดยตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ และสังคมคาดหวังให้เกิดขึ้น ส่วนใหญ่มุ่งไปทำงานในหน้าที่มากกว่ามุ่งไปที่ตัวบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารทางด้านบุคลากร กล่าวคือ การใช้คนให้ทำงานให้ได้ผลดีที่สุด โดยใช้เวลาน้อยที่สุดและสิ้นเปลืองเงินและวัสดุในการทำงานนั้นๆ น้อยที่สุด

1.2 ลักษณะของบทบาท

ลักษณะของบทบาท นักวิชาการได้กล่าวไว้ว่า

สทวนศรี วิรัชชัย (2527:23-24) ได้สรุปลักษณะของบทบาทไว้ 5 ประการ คือ

1. บทบาทตามที่กำหนด (prescribed roles) หมายถึงบทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ
2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (expected roles) หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบพฤติกรรมที่คนอื่น ๆ คาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ
3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง (subjective roles) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด เชื่อว่าเป็นบทบาทของตนดำรงอยู่
4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (enacted roles) หมายถึงรูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหน้าที่แสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งแต่อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมคาดหวังผู้อื่นทั้งๆที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตน
5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (perceived roles) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเราจะมีการเลือก รับรู้ และ มีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้น ในทางที่แตกต่างกันและอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย

เบอร์โล (Berlo, 1966: 153) ได้กล่าวถึงลักษณะเกี่ยวกับบทบาทไว้ดังนี้

1. บทบาทที่ถูกกำหนดไว้ (Role Prescriptions) คือ บทบาทที่กำหนดไว้เป็นระเบียบอย่างชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง
2. บทบาทที่กระทำจริง (Role Descriptions) คือ บทบาทที่บุคคลได้กระทำจริงเมื่ออยู่ในบทบาทนั้น ๆ
3. บทบาทที่ถูกคาดหวัง (Role Expectations) คือ บทบาทที่ถูกคาดหวังโดยผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้น ๆ ควรกระทำอย่างไร

โคเฮน (Cohen, อ้างถึงใน พระมหาสาณันต์ นามเมือง 2538: 12) ได้กล่าวถึงลักษณะบทบาทไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. บทบาทที่ถูกกำหนดหรือบทบาทในอุดมคติ (Ideal roles) เป็นบทบาทที่สังคมกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทใดบทบาทหนึ่ง แม้ว่าบุคคลบางคนจะไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามบทบาทที่คาดหวังโดยผู้อื่น เรายังคงยอมรับว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติไปตามบทบาทที่สังคมกำหนดให้

2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่ง

สรุปได้ว่า ลักษณะของบทบาท หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลในสังคมจะแสดงออกตามสถานภาพ และสิทธิของคน ตามความคาดหวังของสังคมหรือตามความเป็นจริง ซึ่งการแสดงบทบาทของแต่ละบุคคลอาจจะสอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคาดหวังของสังคมก็ได้

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

วิจิตร ศรีสอ้าน (2523:49-50) ได้กล่าวถึงบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารไว้ 4 ประการคือ

1. บทบาทในการพัฒนาหลักสูตรการสอน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่เอาใจใส่ นำครูกระตุ้นครูให้ตื่นตัวในการปรับปรุงการสอน

2. บทบาทเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร หน้าที่นี้นอกจากจะสรรหาบุคลากรให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่เขาจะต้องทำงานแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดคือ การพัฒนาบุคลากร ซึ่งจะต้องทำอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาไม่มีจุดจบ

3. บทบาทในการหาเงินและเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกทั้งหลาย ผู้บริหารสมัยปัจจุบันจะต้องมีความรู้ทางเศรษฐกิจมากกว่าในสมัยเดิมเพราะว่าประเทศของเรามีงบประมาณจำกัด จะรองรับประมาณแผ่นดินอย่างเดียวไม่ได้ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องรู้แหล่งเงินนั้นอยู่ที่ไหนและจะได้มาอย่างไร ในแง่นี้ผู้บริหารจะต้องรู้จักร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรสำหรับส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อโรงเรียน

4. บทบาทในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีเพราะการที่เราจะอธิบายให้คนทั้งหลายรู้ว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ และคิดจะทำอะไรต่อไปนั้นเป็นจุดสำคัญที่เราจะได้รับการสนับสนุนจากภายนอก

เมธี ปิลันธนาพันธ์ (2525: 199) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 6 ประการ คือ

1. เป็นผู้จัดการของโรงเรียน
2. เป็นผู้นำทางการสอน
3. เป็นผู้มีวินัยที่ผู้ใต้บังคับบัญชาและนักเรียนจะถือเป็นแบบอย่างได้

4. เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันพึงประสงค์ในโรงเรียน
5. เป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
6. เป็นคนกลางคอยไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งต่างๆ

กิตติพันธ์ รุจิรกุล (2529:76-78) ได้ให้ความเห็นว่า งานบริหารสถานศึกษาเมื่อแบ่งตามลักษณะของงานแล้วควรจัดแบ่งออกเป็น 6 ประเภทด้วยกัน คือ

1. การบริหารงานบุคคล เป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งลักษณะของงานในด้านดังกล่าวนี้เป็นการดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเต็มตามกำลังความสามารถ โดยเกิดความพึงพอใจด้วย ซึ่งมีขอบข่ายทำให้เกิดงานสำคัญ 8 งาน ดังนี้คือ จัดประชุม พัฒนาบุคลากร สนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการบริหาร พิจารณาความดีความชอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดสวัสดิการและสังเคราะห์ บำรุงขวัญและกำลังใจ ตลอดจนพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

2. งานวิชาการ เป็นการดำเนินการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เกิดงานสำคัญ 7 งานคือ การดำเนินการเรื่องหลักสูตร ตารางสอน ปรับปรุงการเรียนการสอน จัดหาสื่อที่ใช้ในการเรียนการศึกษา วัดผลและประเมินผล นิเทศภายในโรงเรียนและให้การสนับสนุนงานวิชาการในด้านอื่นๆ เช่น แนะนำ จัดห้องสมุด หาทุนการศึกษา เป็นต้น

3. งานธุรการและการเงิน เป็นงานที่สนับสนุนให้งานของสถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จจนบรรลุผล ลักษณะของงานแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านธุรการกับด้านการเงิน ทำให้เกิดงานสำคัญทำให้เกิดงานสำคัญขึ้น 7 งาน คือ การจัดทำแผนและการบริหารงานงบประมาณ การจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ การจัดซื้อและจัดจ้าง งานบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน สถิติและงานสารบรรณ

4. งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

5. งานอาคารสถานที่ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบริเวณอาคารและภายในโรงเรียน ลักษณะของงานแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่ ด้านการบำรุงรักษาและซ่อมแซม ด้านการปรับปรุงห้องเรียน ด้านการปลูกต้นไม้ และด้านปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

6. งานกิจกรรมนักเรียน เป็นงานให้บริการแก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เพื่อช่วยให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถสมบูรณ์นั่นเอง ขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียนนั้น ประกอบด้วยการให้บริการหรือให้สวัสดิการแก่นักเรียน จัดให้มีกิจกรรมร่วม

หลักสูตรและคอยควบคุมความประพฤติให้อยู่ในระเบียบวินัย ทำให้เกิดงานสำคัญ 3 งาน คือ การให้บริการหรือสวัสดิการ ฯลฯ การจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร เช่น จัดตั้งชุมนุม ชมรม ตั้งสภานักเรียน จัดกีฬา ฯลฯ และการควบคุมทางด้านความประพฤติ เช่น ให้อำนาจเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ให้อำนาจรับผิดชอบและสามารถควบคุมตัวเองได้ เป็นต้น

แอนเดอร์สัน และ แวนไดค์ (Anderson and Van Dyke อ้างถึงใน สิริ เทศประสิทธิ์ 2529: 101-102) ได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้นำในการวางแผนเกี่ยวกับหลักสูตร
2. ศึกษาและให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีการศึกษา แก่บรรดาครูและผู้สนใจ
3. จัดโครงการการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนชุมชนและประเทศ
4. เปิดบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน
5. จัดบริการต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียน เช่น บริการสุขภาพ การรับส่งนักเรียนและอาหารกลางวัน
6. จัดการเกี่ยวกับการดำเนินงานของห้องสมุดและเครื่องอำนวยความสะดวกในการสอน
7. ร่วมมือในการคัดเลือกครู และจัดสายงานที่ทำให้การดำเนินงานของคณาจารย์เป็นไปด้วยดี
8. พัฒนาวิธีการที่ทำให้ขวัญและกำลังใจของคณาจารย์ดี และความประพฤติของนักเรียนเรียบร้อย
9. พัฒนาและรักษาขวัญกำลังใจของคณาจารย์ให้ดีตลอดไป
10. พัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูในโรงเรียน

สนอง สิริกุลวัฒนา (2530: 174) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีบทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ บทบาทในฐานะผู้นำ บทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงานการคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากบุคลากร การสร้างขวัญของครู การพัฒนาบุคลากรและนิเทศการศึกษา

ถวิล ทิมมา (2538: 753) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำด้านการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน บทบาทในการคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากบุคลากร บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ บทบาทในการสร้างขวัญและกำลังใจของครู และบทบาทในการนิเทศภายใน

สมพงษ์ ธรรมอุปกรณ์ (2538: 14-17) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 4 ประการ คือ บทบาทเป็นหัวหน้า บทบาทเป็นที่ปรึกษา บทบาทเป็นผู้ประสานงาน และ บทบาทเป็นผู้สนับสนุน

ชาญชัย อัจฉินสมาจาร (2541 : 101) ได้เสนอบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ดังนี้

1. ในด้านวัตถุประสงค์ ประการแรก ผู้บริหารควร กำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ทางการศึกษา แล้วกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายทางการบริหาร ประการต่อไปคือให้ระลึกเสมอว่าอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดในสำหรับนักเรียน นอกจากนั้นควรส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ด้านการศึกษา โดยทำให้บุคลากรทางการศึกษายอมรับเป้าหมายทางการศึกษา ทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะและให้ทุกคนแปรจุดมุ่งหมายสู่การปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน อีกประการหนึ่งคือค้นหาวิถีทางที่มีสำหรับทำให้เป้าหมายบรรลุผลสัมฤทธิ์ และประการสุดท้ายควรหาวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษาทุกคน และก่อให้เกิดความสามัคคีขึ้นในระหว่างบุคลากรทางการศึกษาด้วยกัน

2. ในด้านการวางแผน ผู้บริหารควร ออกแบบรูปแบบเพื่อการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า โดยผ่านทางการเลือกแนวทาง (Alternatives) ที่ดีที่สุด โดยกำหนดผลที่ได้จากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ควรทำความเข้าใจ (Clarify) ในสิ่งที่ต้องการให้สัมฤทธิ์ผล และต้องวางแผนสำหรับผลสัมฤทธิ์ ปรับปรุงระบบค่านิยมของสังคมโดยทำงานให้ยืดหยุ่นเพื่อปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกิจกรรม รวมทั้งทำแผนให้สมบูรณ์ทบทวนแผนอย่างสม่ำเสมอ ทำแผนการศึกษาให้ เข้ากับแผนของประเทศ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ทำแผนให้เป็นจริงและปฏิบัติได้ ประการสำคัญคือต้องทำให้บุคลากรทางการศึกษาทุกคนเข้าใจแผน

3. ในด้านการจัดองค์การ ผู้บริหารควร วางโครงสร้างของการจัดองค์การรูปแบบของตำแหน่งและความสัมพันธ์โดยกำหนดตำแหน่งของบุคลากรให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย ตลอดจนกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรและส่งเสริมพฤติกรรมกลุ่มสู่ผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์ทางการศึกษาโดยผ่านทางการปฏิบัติงาน กระบวนการสื่อความหมายและการประเมินผล นอกจากนี้ควรก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของกลุ่ม โดยผ่านทางความสัมพันธ์ทางการแสดงออกด้วยตนเองและการนำตนเอง อย่างไรก็ตามควรก่อให้เกิดบรรยากาศแบบประชาธิปไตย โดยผ่านทางความสัมพันธ์อันดี รวมทั้งส่งเสริมประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพื่อทำให้วัตถุประสงค์สัมฤทธิ์ผล ประการสุดท้ายควรคงไว้ซึ่งมิตรภาพ ความเคารพและความมั่นใจในระหว่างบุคลากร

4. ในด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควร แนะนำบุคลากรว่าควรจะทำอะไรบ้าง เพื่อให้กิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้โดยประสานงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่

ครอบคลุมทิศทางของการทำงาน เช่น สถานการณ์ เครื่องมือ การเงิน ความรู้และทักษะอันจะทำให้ได้ผลงานจากการทำงานมากที่สุดโดยลงทุนน้อยที่สุดประการต่อไปต้องเคารพความรู้บุคลิกภาพและเกียรติของบุคลากรทุกคน ทำให้บุคลากรเคารพตนเองและมีความพอใจในตัวเอง (Self-Satisfied) ตลอดจนก่อให้เกิดความสามัคคีในพลังทางกาย สังคมและเศรษฐกิจนอกจากนี้ ต้องเป็นผู้ประสานงานระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในเรื่องหลักสูตรวิธีสอน กฎ ระเบียบ บรรยายาศและสิ่งแวดล้อม มากไปกว่านั้นยังเป็นผู้ใช้อำนาจและหน้าที่ตัดสินใจกิจกรรมของบุคลากรทำให้บุคลากรรับผิดชอบต่องานที่ตัวเองทำรวมทั้งกำหนดขั้นตอนของปัญหาเพื่อการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีแก้ปัญหาจากผลการอภิปรายของกลุ่ม ทั้งนี้ต้องเข้าใจความรู้สึกและการตัดสินใจของบุคลากร และหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเห็นของตนเองแต่ผู้เดียว

5. ในด้านการประเมินผล ผู้บริหารควร ประเมินผลกระบวนการทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ โดยการเปรียบเทียบมาตรฐานและค่านิยมที่กำหนดไว้ โดยค้นหาจุดอ่อน แก้ไขจุดอ่อนดังกล่าว และรู้จักแข็งของบุคลากรมีประเมินผลเพื่อปรับปรุงงานและตัวบุคลากรเพื่อก่อให้เกิดความพอใจทางจิตวิทยา และปรับปรุงเรื่องมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้ต้องก่อให้เกิดความเข้าใจแก่ประชาชนให้ได้รับความสนใจและการร่วมมือจากประชาชน โดยจะต้องทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและเป็นปรนัยตลอดจนส่งเสริมการประเมินผลตนเองและการปรับปรุงตนเองในตัวบุคลากรด้วย

มนัส ครอบญาติ (2541) สรุปบทบาทของผู้บริหารว่า การบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจของผู้บริหารร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนดำเนินกิจกรรมในงานต่าง ๆ ประกอบด้วย งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักศึกษาและงานความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในโรงเรียน

คำจันทร์ อปการัตน์ (2542: 14) เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานโรงเรียน 5 ประการ คือ กำหนดนโยบาย กำหนดผู้รับผิดชอบ การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูผู้สอน การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูผู้สอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542: 4) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า คือบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ "ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหาร สถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (อ้างถึงในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ 2543: 10-11) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 บทบาท คือ

1. บทบาทหน้าที่ในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน
2. บทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมในการบริหารต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. บทบาทหน้าที่ในการนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพ
4. บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญ กำลังใจ และสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
5. บทบาทหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือ รวมสติปัญญาของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการบริหาร
6. บทบาทหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากร และควบคุมกำกับติดตามบุคลากรใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

พัทธมน ศักดิชฐานนท์ (2544: 19) กล่าวว่า หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น เป็นงานที่จะต้องรับผิดชอบสูงและมีมากมายหลายด้าน แต่ละด้านหรือแต่ละงานนั้น ล้วนมีรายละเอียดแยกแยะที่จะต้องดูแลและควบคุม ทั้งยังต้องคิดหาแนวทางปรับปรุง พัฒนางาน ในแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น

วรเชษฐ์ ถ้วยเทศ (2546: 2) ยังเสนอว่าในสถานศึกษาผู้บริหาร คือกลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อประสิทธิภาพและมาตรฐาน สามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจในระดับโรงเรียนภายใต้เงื่อนไขที่มีทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด บทบาทหน้าที่ของผู้นำหลังจากศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ของการบริหารแล้ว การศึกษาภาวะผู้นำก็ได้มุ่งเน้นไป ศึกษาเนื้อหา (Contents) ของงานการบริหาร คือศึกษาว่าการบริหารมีงานสำคัญ ๆ อะไรบ้างแต่ละงานประกอบไปด้วยกิจกรรมอะไร จนในที่สุดก็สรุปได้เป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้นำ ดังจะนำเสนอต่อไปนี้

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร คือ พฤติกรรมของผู้บริหารเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ต้องกระทำเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องมีหน้าที่ในการควบคุมดูแล ผู้ใต้บังคับบัญชาคอยกระตุ้น คอยค้นหาและรับข้อมูลจากภายนอกเพื่อมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะทำงานองค์กรให้สำเร็จตามแผนกลยุทธ์ที่ได้วางไว้ ผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญอยู่หลายหน้าที่ โดยภาพรวมๆการบริหารงานของผู้บริหารก็จะสอดคล้องกับการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ตามที่วิเคราะห์มา 5 ประการ คือ การกำหนดนโยบายและการวางแผน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร การสร้างขวัญและกำลังใจ การกำกับติดตามและประเมินผลงาน

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

2.1 ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของ “กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา” ไว้ดังนี้

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538: 120) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง นักศึกษาร่วมกันจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

เฟรเดอริก (Frederick อ้างถึงใน กิตติมา เจริญหิรัญ 2538: 14) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมทั้งหลายภายในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษามีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ทั้งนี้ต้องเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาให้การยอมรับและสนับสนุน โดยมีอาจารย์และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด และการเข้าร่วมกิจกรรมจะไม่มีผลในการนับหน่วยกิตหรือคะแนนใดๆ ในอันที่จะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้น หรือสำเร็จการศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (อ้างถึงในสุทธิ แซ่มลำ เจียก 2539: 8) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่า หมายถึงบรรดากิจกรรมประกอบ หรือนอกหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษากับนักเรียน จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากคณาจารย์ และไม่มีการให้คะแนนใดๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กได้เลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

กูด (Good อ้างถึงใน ดำรง ประเสริฐกุล 2542: 18) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่า หมายถึงโปรแกรม และการดำเนินงาน ซึ่งนักเรียนนักศึกษาหรือสถานศึกษาจัดขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงความสามารถ และสร้างความสนใจให้กับนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสถานศึกษา

สตรูป (Stroup อ้างถึงใน ดำรง ประเสริฐกุล 2542: 18) กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมนักเรียน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา ภายใต้การแนะนำ ของครูอย่างถูกวิธี มีระบบระเบียบและอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน โดยไม่เกี่ยวข้องกับระบบคะแนนแต่อย่างใด

วฤษาย์ ถูกชะเมธ (2546: 15) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมไว้ว่า กิจกรรมนิสิต เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนิสิตหรือโดยสถาบันที่ได้ส่งเสริมให้มีขึ้นตามความสนใจและสมัครใจของนิสิต ซึ่งการดำเนินกิจกรรมนิสิตนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนิสิต

เป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง มีคุณประโยชน์มุ่งส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์แก่นิสิตทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาในด้านวิชาการ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลคะแนนหรือหน่วยกิตใด ๆ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาพฤติกรรมของนิสิตให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น และนำมาซึ่งการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

สรุปความหมายของกิจกรรมนักศึกษาได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึงกิจกรรมทั้งหลายที่สถานศึกษาสับสนุนให้นักศึกษาร่วมกันจัดขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยความสมัครใจของนักเรียนนักศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนนักศึกษาในการพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ทุก ๆ ด้าน

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528: 134-135) ได้กล่าวไว้ว่า งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนานักศึกษานอกห้องเรียน ดังนั้นจึงควรยึดหลักการจัดกิจกรรมนักศึกษาในการดำเนินการดังนี้

1. งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองเพิ่มมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้แต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียน วิชาการ สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ วุฒิภาวะ สู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. งานกิจกรรมช่วยและส่งเสริมให้นักศึกษาจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรมที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง
3. งานกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่มสามารถเสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกัน พัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่นักศึกษา รู้จักการอยู่ การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการทำงานอย่างมีระบบและฝึกความคิด ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. การอำนวยความสะดวกในการจัดและดำเนินกิจกรรมนักศึกษาโดยการ
  - 4.1 จัดหาสถานที่เพื่อศูนย์กลางกิจกรรม ที่สำหรับประชุมและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการพิมพ์ การโรเนียว การจัดทำป้ายประกาศ หรือหนังสือพิมพ์
  - 4.2 ประสานงานกับภาควิชา หรือหน่วยงานอื่น ๆ ในสถาบันเพื่อสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่นหน่วยรักษาความปลอดภัย ตำรวจ หรือจราจร เพื่อช่วยให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย มีปัญหา อุปสรรคน้อยลง

4.3 จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม หรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านงานกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือให้แนวคิดหรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรม ให้สามารถจัดได้อย่างเหมาะสม น่าชื่นชม และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความเป็นไทย รู้จักภาคภูมิใจในความมีเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปะ วัฒนธรรม ระเบียบประเพณี คนตรี นาฏศิลป์

6. การพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงาม สอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมไทย และเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ของสังคม

7. งานกิจกรรมช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอน และเป็นทางออก หากเกิดข้อขัดข้องใจในการศึกษาก็สามารถใช้กิจกรรมเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้

สมพงษ์ มั่นระวัง (2535: 253-256) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

1. สร้างเสริมนักเรียนนักศึกษาให้เป็นพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่สลับซับซ้อนได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์
2. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง
3. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้หลายอย่าง
4. ช่วยควบคุมพลังส่วนเกินของนักเรียนนักศึกษาให้ออกมาในการสร้างสรรค์และมีประโยชน์
5. ช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายของการศึกษา
6. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา
7. การร่วมมือร่วมใจกันทำงานก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
8. เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพกายและจิตใจ
9. ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาได้สำรวจตนเอง รู้จักตนเองในด้านต่างๆ ดีขึ้น
10. ส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2538: 122-124) ได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักศึกษา

นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกายและความคิด มีความสนใจมีความอยากรู้อยากเห็น และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยความบริสุทธิ์ใจกิจกรรมนักศึกษาสามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

เช่น ได้มีโอกาสใช้พลังร่างกายและความคิด กระทำ ในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้และความสนใจได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศและอิริยาบถเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ มีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น

2. ความสำคัญต่อสถานศึกษา

จากทัศนะของนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคน ตลอดจนผลของกิจกรรม นักศึกษาที่ผ่านมามีให้เห็นได้ชัดเจนว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในการทำ กิจกรรมของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษาดีขึ้น

3. ความสำคัญต่อประเทศ

ในแต่ละปีมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดารยากไร้ เช่น โรงเรียน สะพาน ศาลาพักผ่อน เป็นต้น นอกจากนั้น นักศึกษายังได้ช่วยแนะนำ ประชาชนในชนบทให้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุข และการศึกษาเพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ได้ช่วยทำให้นักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีร่างกายแข็งแรง และที่สำคัญที่สุดคือกิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น กิจกรรมนักศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศเป็นอันมาก

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนา ส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน เป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับบุคลิกภาพ และการรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคมของนิสิตนักศึกษาเอง นอกจากนี้กิจกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของนิสิตนักศึกษาเอง และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาหนึ่งวิชาใด

2.3 หลักการในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กอร์ดัน (Gorton อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ ยุคคุณธร 2543: 15) ได้เสนอหลักการในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ไว้ดังนี้

1. ควรเขียนจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรในกิจกรรมแต่ละอย่างแต่ละประเภท
  2. แต่ละกิจกรรมควรมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติครบและมีความสนใจในกิจกรรมนั้น ๆ
  3. ควรระบุบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน และมีโครงการเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาเหล่านั้น
  4. ควรกำหนดบทบาทของคณะกรรมการนักเรียนนักศึกษาแต่ละตำแหน่งในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน และมีโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการนักเรียนนักศึกษาเหล่านี้
  5. ควรวางแผนการประชุมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้รอบคอบและชัดเจน
  6. ควรอธิบายและเขียนโปรแกรมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดให้ผู้เรียนได้ทราบในตอนต้นปีการศึกษา
  7. ควรมีอาจารย์หัวหน้าฝ่ายกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษาคณะกรรมการนักเรียนหรือองค์การนิสิตนักศึกษา
  8. ควรประเมินผลแต่ละกิจกรรมและโปรแกรมกิจกรรมทั้งหมดเป็นระยะ ๆ และอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่จำเป็น
  9. คณะกรรมการในแต่ละกิจกรรมควรรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อตอนสิ้นปี
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536: 40) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการจัดการและบริหารกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้
1. การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ควรจะเป็นไปตามความสมัครใจ สถานศึกษาควรจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเข้าร่วมกิจกรรม
  2. การแนะนำให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ควรจะเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของผู้บริหารระดับต่าง ๆ
  3. การเข้าร่วมกิจกรรม ควรจะปรากฏในทะเบียนประวัติของนักเรียน
  4. ควรจะฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ทราบบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตน

5. ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพเป็นที่ปรึกษากิจกรรม และจัดฝึกอบรมในการเพิ่มสมรรถภาพในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี

6. ภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ควรนับเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจรวม (work load)

7. กิจกรรมที่จัดควรให้อาจารย์ที่ปรึกษารู้สึกว่าตนเองเป็นอิสระจากแรงบีบคั้นต่าง ๆ จิตรา ทองเกิด (2542: 29) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ชัดเจน
2. กิจกรรมที่จัดขึ้นควรให้เหมาะสมกับอายุ ความสามารถ ความสนใจและประสบการณ์ของนักเรียน

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่เพื่อให้เกิดความเข้าใจหรือรู้จักใช้ประโยชน์ในวิชานั้น ๆ

4. โปรแกรมของแต่ละกิจกรรม ควรเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน โปรแกรมของโรงเรียนหนึ่งอาจจะดีหรือเหมาะสมสำหรับโรงเรียนหนึ่ง แต่อาจไม่เหมาะสมกับอีกโรงเรียนหนึ่ง

5. นักเรียนทุกคนควรได้เป็นสมาชิกของชุมนุมใดชุมนุมหนึ่ง หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยเลือกจัดที่นักเรียนสนใจ เมื่อไม่เหมาะสมก็ควรให้เปลี่ยนได้ โดยมีระยะเวลากำหนด

6. การจัดกิจกรรมควรจะทำเป็นโครงการแน่นอน มีกำหนดเวลาเช่นเดียวกับการเรียนในห้องเรียน และควรจัดไว้นอกเวลาเรียนจากกำหนดเวลาในหลักสูตร เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติกิจกรรม

7. นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม โดยมีครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำและให้ถือว่าเป็นงานประจำของครูการจัดกิจกรรมเสริมจะต้องเป็นของโรงเรียน มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ โครงการของชมรมหรือชุมนุมควรจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และความต้องการของสมาชิกในชุมนุมนั้น ๆ

8. เมื่อเริ่มจัดกิจกรรมใหม่ ๆ ในโรงเรียน ควรจะเริ่มทีละน้อยแล้วขยายออกไปดีกว่าเริ่มมาก ๆ แล้วค่อย ๆ หายไปเพราะความไม่พร้อม

9. จำนวนสมาชิกของชมรมหรือชุมนุมต้องเหมาะสมกับกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้สะดวกและได้ผลตามวัตถุประสงค์

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (อ้างถึงใน ดำรง ประเสริฐกุล 2542 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักในการจัดกิจกรรม ครูอาจารย์จะต้องดูแลให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิด ด้วยการรับผิดชอบในการพัฒนาประสานงานและให้ความร่วมมือกับนักเรียน

นักศึกษา ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมนักเรียนประสบผลสำเร็จ สำหรับใน 3 ลำดับหลัง มีข้อที่น่าสังเกตว่า ทางวิทยาลัยควรนำมาปรับปรุงเพื่อทำให้นักเรียนนักศึกษามีความพึงพอใจมากขึ้น ได้แก่ อัตราส่วนจำนวนคณะกรรมการนักเรียนนักศึกษาต่อจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เหมาะสม เพื่อจะได้เป็นการเพิ่มความสะดวกและความรวดเร็วในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการนักเรียน นักศึกษากับนักเรียนนักศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการในการจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้กับ นักศึกษาจะต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ หลังจากเสร็จสิ้นแต่ละกิจกรรมก็มีการประเมินเพื่อดูว่ากิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไร

2.4 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา

เนื่องจากกิจกรรมนักศึกษามีหลายประเภท และแต่ละประเภทก็มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของงานกิจกรรมนักศึกษาโดยทั่วไป มีขอบข่ายกว้างขวางมาก ตามที่กล่าวต่อไปนี้

กอร์ดัน (Gorton อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ ยุคณธร 2543: 15) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษไว้ว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษานั้นจะต้องช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนในเรื่องต่อไปนี้

1. เรียนรู้ที่จะใช้เวลาว่างอย่างฉลาดและเป็นประโยชน์
2. ใช้และพัฒนาทักษะและความชำนาญเฉพาะที่นักเรียนนักศึกษามีอยู่
3. พัฒนาทักษะและความสนใจในงานอดิเรกและนันทนาการอย่างใหม่
4. พัฒนาทัศนคติต่อกิจกรรมที่เป็นงานอดิเรกและนันทนาการ
5. เพิ่มความรู้และทักษะในการเป็นผู้นำ หรือเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
6. พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
7. พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

สำหรับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย หลายแห่งมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งนักการศึกษาไทยได้สรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้ ดังนี้

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2538 : 120-121) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม นักศึกษาไว้ 10 ประการ คือ

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
2. เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษา สำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้แก่นักศึกษา
7. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
9. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมไทย
10. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 59-60) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพ
2. เพื่อพัฒนาความสามารถในความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อทำให้นักศึกษามีความสนใจกว้างขวางขึ้น
4. เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบ
5. เพื่อฝึกให้ปกครองตนเอง
6. เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจ
7. เพื่อพัฒนาสติปัญญา
8. เพื่อให้รักศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย
9. เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ในด้านอาชีพในอนาคต
11. เพื่อให้รู้จักการเสียสละและการทำงานให้ส่วนรวม
12. เพื่อรู้จักทักษะทางด้านสังคม
13. เพื่อให้พัฒนาลักษณะนิสัย และความคิดที่ดี
14. เพื่อให้มีความสามัคคี
15. เพื่อพัฒนาความกตัญญูต่อสถาบัน

ดำรง ประเสริฐกุล (2542: 23) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ ความสามารถทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ
2. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

3. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักแก้ปัญหาอย่างมีระบบ
4. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีค่านิยมที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
5. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีเจตคติที่ดี ในการเลือกฝึกอาชีพ สามารถหารายได้ระหว่างเรียนโดยไม่เสียการเรียน
6. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาปรับตัวเข้าได้กับสังคมรอบด้าน พัฒนาบุคลิกภาพลักษณะนิสัยให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
7. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักดูแลสุขภาพพอนามัย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
8. เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้จักปกครองกันเอง เป็นการวางพื้นฐานประชาธิปไตยในโรงเรียน

พงษ์ศักดิ์ เป็นแก้ว (2548: 12) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วจะมีขอบข่ายกว้างขวางและคล้ายคลึงกัน มีเพียงบางประเด็นเท่านั้นที่แตกต่างกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างทักษะ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
2. เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ในการที่จะอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุข
3. เพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มพูนความสนใจในการทำกิจกรรม
4. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันในการทำงานร่วมกันและร่วมกับผู้อื่น
5. เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในงานกิจกรรมนักศึกษา ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่ารู้จักการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมไทย
7. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา
8. เพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะไปประกอบวิชาชีพและดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

พระมหาสุวัฒน์ ปรี้อปริง (2548: 15) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตทุกมหาวิทยาลัยมุ่งเน้นให้นิสิตได้พัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะ ความรู้ ให้รู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักเสียสละ รู้จักตัวเอง สามารถปรับตัวในด้านการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า ปรับตัวเข้าสังคม รักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ

มีความกตัญญูต่อสถาบันการศึกษา มีความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถทำงานร่วมกันได้ รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์นอกเหนือจากการเรียนวิชาการในห้องเรียน ให้กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้ารับผิดชอบ ให้มีการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ มีความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนมุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาพัฒนาบุคลิกภาพ มีเจตคติที่ดี สามารถฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้ว และสถานศึกษาต่าง ๆ ก็ได้พยายามจัดกิจกรรมดังกล่าวตามจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุประโยชน์ที่นักเรียนนักศึกษาพึงจะได้รับ

2.5 ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา

การจัดประเภทของกิจกรรมนักศึกษา ได้มีนักการศึกษาจัดแบ่งประเภทของกิจกรรมไว้หลายแบบด้วยกัน ตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 148-149) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักศึกษาไว้ 10 ประเภท คือ

1. กิจกรรมการพัฒนาปกครองตนเอง ได้แก่ องค์การบริหารกิจกรรมนักศึกษา สโมสรนักศึกษา สมาคมนักศึกษา กิจกรรมเหล่านี้ฝึกให้นักศึกษารู้จักทำงานร่วมกัน กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบต่องาน
2. กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับวิชาการในสาขาที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะด้านสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนามารยาทและระเบียบประเพณี การอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ชมรมกุลสตรี ชมรมสุภาพบุรุษ และชมรมมารยาท
4. กิจกรรมพัฒนาความเสียสละเพื่อสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาตระหนักในการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมหรือประเทศ เช่น ชมรมอาสาพัฒนา และชมรมพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
5. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและความพร้อมเพียง ได้แก่ ชมรมกีฬาต่างๆ
6. กิจกรรมพัฒนาศีลธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้มีความประพฤติเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ชมรมพุทธศาสตร์
7. กิจกรรมพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เช่น ชมรมดนตรี ชมรมอาชีพ และชมรมวรรณศิลป์

8. กิจกรรมสันตนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้นักศึกษาใช้เวลาว่างพักผ่อนหรือกระทำในสิ่งที่ตนสนใจ เช่น ชมรมสะสมแสตมป์ และชมรมถ่ายภาพ เป็นต้น

9. กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมที่เตรียมนักศึกษาไปสู่อาชีพในอนาคต เช่น ชมรม นักธุรกิจ ชมรมครูวิทยาศาสตร์ และชมรมนักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

10. กิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสนใจ การเมืองเพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อโตขึ้นจะได้มีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการเมืองมากขึ้น

สำเนาวัชรศิลป์ (2538: 127-231) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนักศึกษาออกตามลักษณะของกิจกรรมได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมของสโมสรนักศึกษาหรือองค์การนักศึกษา ซึ่งเป็นองค์การกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาระดับสถาบัน โดยสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะมีสโมสรนักศึกษาหรือองค์การนักศึกษาเพียงองค์การเดียวหรืออาจใช้ชื่อเป็นสภานิสิต/นักศึกษา เป็นต้น

2. กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้นักศึกษา การส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่ตนกำลังศึกษาอยู่ เป็นการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ

3. กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกายและการแข่งขันกีฬา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในสถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบันกันเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในการเล่นกีฬา ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถอย เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษาและอาจารย์ด้วยการเล่นกีฬา

4. กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมในการทำนุบำรุง ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา โดยนักศึกษาจะจัดตั้งชมรมขึ้นตามความสนใจของนักศึกษา นอกจากจะมีส่วนช่วยในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้มีความเจริญงอกงามและคงอยู่สืบไปแล้วยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคม เสริมสร้างความสามัคคีโดยการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และชุมชน

5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมนักศึกษาประเภทหนึ่งที่แพร่หลายในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง เพราะผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ และการเพิ่มพูนประโยชน์ ซึ่งการเพิ่มพูนประโยชน์นั้น เป็นการทำให้ตนเองเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ มีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นและให้มีความสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีฝึกฝนการ

ทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี มีโอกาสใช้ความรู้ทางวิชาการของตนเพื่อพัฒนาชุมชนและเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษา

6. กิจกรรมนันทนาการ เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจหรือเรียกอีกอย่างว่า คุณภาพทางอารมณ์ เป็นการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อน สร้างความเพลิดเพลิน เช่น การมีชมรมเต้นรำ การจัดงานสังสรรค์

7. กิจกรรมการเมือง เป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยตรงแต่เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนหรือคัดค้านการจัดทำนโยบายของชาติ การดำเนินงานในการบริหารประเทศและรวมถึงการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการบริหารประเทศตัวอย่างของกิจกรรมการเมืองของนักศึกษา ได้แก่ การเข้าร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการคัดค้านนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาลที่นักศึกษาเห็นว่าการดำเนินงานนั้นได้ก่อให้เกิดผลเสียต่อประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษามีมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2510-2520 แต่ปัจจุบันนักศึกษาหันไปให้ความสำคัญกับกิจกรรมนักศึกษาประเภทอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามที่ตนสนใจ โดยเน้นการแข่งขันเพื่อค้นหาผู้ชนะ ส่วนมากจะอยู่ในเรื่องของกิจกรรมกีฬาและบันเทิง ประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาบางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรมเลยมองเพียงประโยชน์ต่อตนเองเพียงด้านเดียวต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ.2544

สุวรรณ วิเศษ (2544: 26) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเป็น 4 ประเภท คือ

1. กิจกรรมด้านกีฬา หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายระหว่างนักศึกษาภายในสถาบันและนอกสถาบัน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีและเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษา

2. กิจกรรมด้านวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางที่ถูกต้องไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพให้แก่นักศึกษา

3. กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาช่วยกันอนุรักษ์ ทำนุบำรุง เผยแพร่พัฒนาศิลปและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมให้แก่นักศึกษาให้รักษาไว้ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

4. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและแหล่งชุมชน เช่น การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สถาบันการพลศึกษา คู่มือนักศึกษา (2548: 103-104) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนักศึกษาออกเป็น 4 ประเภท

1. ด้านวิชาการ ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนตารางสอน การนิเทศการสอน
2. ด้านกีฬา ประกอบด้วย ชมรมฟุตบอล ชมรมบาสเกตบอล ชมรมเทนนิส ชมรมแบดมินตัน ชมรมยูโด ชมรมกรีฑา ชมรมตะกร้อ นอกจากนี้ยังมีกีฬาประเภทอื่นที่ได้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน
3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ประกอบด้วย ชมรมพัฒนา ชมรมค่ายอาสาพัฒนา
4. ด้านศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ชมรมศาสนาและวัฒนธรรมไทย ชมรมดนตรี และนาฏศิลป์ไทย ชมรมดนตรีสากลขับร้อง และประสานเสียง

สถาบันการพลศึกษา กำหนดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา อาศัยอำนาจตามมาตรา 19 (2) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2548 ได้กำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 4 นักศึกษาทุกชั้นปีต้องเข้าร่วมกิจกรรม ต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศของวิทยาเขต (เฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1)
2. พิธีไหว้ครู
3. พิธีถวายพระพร 5 ธันวาคมหาราช
4. พิธีถวายพระพร 12 สิงหาคมหาราชินี
5. ปัจฉิมของวิทยาเขต (เฉพาะนักศึกษาปีสุดท้ายของแต่ละหลักสูตร)
6. กิจกรรมของคณะตามประกาศว่าด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของคณะนั้นๆ

สรุปได้ว่า ประเภทของกิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นนั้น ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายตามที่ได้วางไว้หรือวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้นๆ โดยเป็นไปเพื่อการพัฒนา นักศึกษาในทุกๆ ด้าน ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมจะมีอยู่หลายประเภท ก็ขึ้นอยู่กับนโยบายกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันนั้นๆ อย่างไรก็ตามกิจกรรมนักศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนา กำลังคนให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยกิจกรรมหลักๆ ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมการปกครองตนเอง

3. บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา

บทบาทของผู้บริหารนอกจากจะเป็นผู้บริหารงานในเชิงนโยบายแล้วยังต้องมีบทบาทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายหลายงาน งานที่ถือว่าสร้างความหนักใจให้กับผู้บริหารอีกงานคืองานกิจการนักศึกษาเพราะในงานนี้ประกอบไปด้วยกิจกรรมมากมาย จึงต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่าย ทั้งครูใน โรงเรียน นักศึกษา คนงานภารโรง และบุคคลอื่น ๆ จากหน่วยงานภายนอก ผู้บริหารจึงมีบทบาทที่สำคัญ เพราะกิจกรรมนักศึกษามีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับแนวทางและนโยบายที่ผู้บริหารจะกระทำ จึงขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการในการจัดกิจกรรมดังนี้

ประภาพรณ สุวรรณสุข (2526: 393) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการงานทุกอย่างของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาภายในสถานศึกษาของตน ดังนี้ คือ

1. เป็นผู้ริเริ่มวางแผนของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
2. มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาอย่างถูกต้อง เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดความมุ่งหมาย การกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และการวางแผนเกี่ยวกับการหารายได้และใช้จ่ายเงินของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
3. เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา และให้การสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือ จัดเครื่องอำนวยความสะดวก แหล่งความช่วยเหลือต่าง ๆ
4. สามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนนักศึกษาได้และสามารถควบคุมดูแลให้การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
5. สามารถนิเทศครู อาจารย์ที่ปรึกษากรรมนั้น ๆ ได้ พร้อมทั้งจัดครู อาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถและพอเหมาะกับจำนวนนักเรียนนักศึกษา
6. มีหน้าที่ยกเลิกกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ถ้าเห็นว่ากิจกรรมนั้นอาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่สถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาให้ครูอาจารย์ภายในสถานศึกษาทราบ

อำภา บุญช่วย (2537: 171-172) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรจะได้พิจารณาหลักการ ต่อไปนี้

1. การกระจายอำนาจ นอกจากงานผู้บริหารในสำนักงานแล้ว ผู้บริหารมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับงานกิจกรรมนักเรียน และผู้บริหารก็มักจะมีความรู้สึกว่าตนเองได้ใช้เวลาให้เสียไปกับด้านนี้เกินกว่าที่ควรจะเป็น จนไม่มีเวลาที่จะออกไปพบปะบุคคลภายนอกที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนและสังคม ดังนั้นเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้บริหารเอง

จึงควรได้กระจายอำนาจความรับผิดชอบเรื่องนี้ออกไป บุคคลที่ควรจะนึกถึง คือผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน บุคคลต่อไปก็คือครูที่ปรึกษา ผู้บริหารเองต้องคอยตรวจสอบดูเป็นระยะๆ โดยเน้นนโยบายหลักการ และการใช้จ่ายเงินเป็นสำคัญ

2. ควบคุมหลักการและนโยบาย ให้เข้าใจว่างานกิจกรรมนักเรียนจะขัดแย้งกับนโยบายโรงเรียนไม่ได้ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องตั้งเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น วิธีที่ง่ายที่สุดคือหุมนุมต่าง ๆ และสถานักเรียน จะต้องทำนโยบายและโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เสนอต่อผู้บริหารพิจารณาอนุมัติ ผู้บริหารมีสิทธิที่จะแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับนโยบายหรือความต้องการของโรงเรียนได้

3. ให้ความสนับสนุนด้านการเงิน กิจกรรมนักเรียนนอกจากจะต้องใช้เวลาแล้ว ยังต้องใช้อีกด้วย ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดนั้นยังไม่มีระเบียบการเก็บเงินนักเรียน จึงเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหารที่จะหาเงินมาสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนได้ เพราะสภาพการและองค์ประกอบของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน แต่อาจทำได้โดยการขายดอกไม้ แสดงละคร ปลุกผักสวนครัว หรือ อาจจะขอความช่วยเหลือจากศิษย์เก่า ผู้บริหารอาจเลือกวิธีหนึ่งวิธีใดตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

4. ให้คำแนะนำปรึกษา ความจริงเรื่องนี้ก็มีครูที่ปรึกษาแก่นักเรียนอยู่แล้ว แต่การจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งจะต้องมีการเกี่ยวข้องกับหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งฝ่ายวิชาการ อาคารสถานที่ และบุคคลภายนอก ดังนั้นปัญหาบางอย่างผู้บริหารจะต้องเข้าไปแนะนำ หรือประสานงานกับฝ่าย ต่าง ๆ ด้วย

5. การบำรุงขวัญ การบำรุงขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก เพราะกิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่หนักและจุจิกมาก ครูทำทั้งในและนอกเวลา ครูต้องทุ่มเทพลังจิตใจ ผู้บริหารจึงควรมีสิ่งบำรุงขวัญเป็นสิ่งตอบแทน เช่น พิจารณาจ่ายเงินพิเศษเป็นค่าล่วงเวลา พิจารณา ความดีความชอบเป็นพิเศษ 2 ชั้น สำหรับผู้ที่มีผลงานเด่น ๆ เป็นต้น

6. การจัดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม เป็นสิ่งจำเป็นมากอีกประการหนึ่ง กล่าวคือ การจัดกิจกรรมโดยไม่กำหนดเวลาหรือโครงการไม่แน่นอน ทำให้ความวุ่นวายให้กับระบบการเรียนการสอนมาก โดยเฉพาะฝ่ายวิชาการจะอึดอัดใจอย่างยิ่ง ดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการวางแผนล่วงหน้าโดยการยอมรับและเห็นด้วยกับทุก ๆ ฝ่าย หากเป็นไปได้คณะกรรมการและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายกิจการนักเรียนควรมีการวางแผนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ตั้งแต่ตอนปิดภาคเรียนฤดูร้อนก่อนเริ่มการศึกษาใหม่เพื่อเปิดภาคเรียนจะได้ปฏิบัติทันที

7. สนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นจะเกิดประโยชน์หรือมีคุณค่าไปไม่ได้ถ้านักเรียนไม่เข้าร่วมหรือเข้าร่วมกิจกรรมน้อยมากโดยทั่ว ๆ ไปแล้วนักเรียนที่ไม่

มีปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มักจะเข้าร่วมกิจกรรมเสมอและหลาย ๆ กิจกรรมด้วย ตรงกันข้ามนักเรียนที่เก็บตัวและขี้อายหรือพวกที่เข้ากับเพื่อนฝูงไม่ได้กลับไม่เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพิจารณาด้วยว่า กิจกรรมใดที่นักเรียนสนใจกันมาก และกิจกรรมใดที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมมากที่สุด ก็ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมดังกล่าวมากขึ้น ทั้งต้องมีการสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ของกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้มาก

อรรถพ จินะวัฒน์ (2551: 17) กล่าวไว้ใน การบริหารกิจการนักเรียนว่าในการบริหารกิจการนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นผู้บริหารควรมีบทบาทที่สำคัญดังนี้

1. กำหนดนโยบายชัดเจน
2. ผู้บริหารต้องทำหน้าที่ชี้แจง ทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. มีคณะกรรมการและคณะทำงานที่ผู้บริหารสรรหาและวางตัวบุคคลที่เหมาะสม
4. สนับสนุนจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนจัดสรรเครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

สะดวกที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

5. ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ
6. กำกับ ติดตาม และมีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

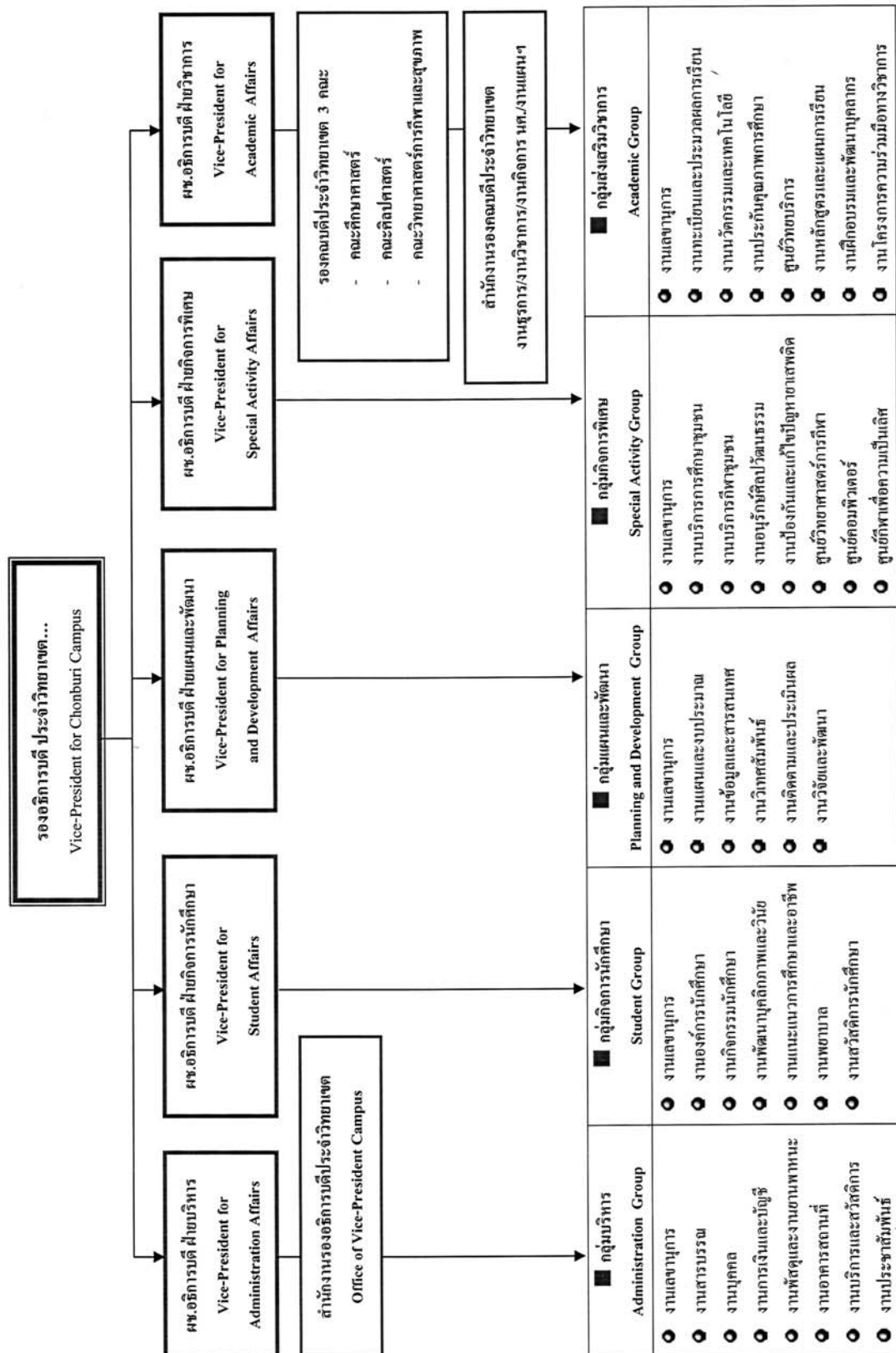
การดำเนินการตามบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนดังกล่าวย่อมจะส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในที่สุด

สรุปได้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา คือมีนโยบายในการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาให้เห็นอย่างชัดเจน มีการกระจายความรับผิดชอบไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานอีกทั้งคอยสนับสนุนในเรื่องต่างๆที่จะให้งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น

4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคใต้

สำนักงานวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (2532: 1-3) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของสถาบันการพลศึกษาดังนี้

ปี พ.ศ. 2513 กรมพลศึกษาได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้จัดตั้ง “วิทยาลัยพลศึกษา” ขึ้นเป็นสาขาหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา สังกัดกรมฝึกหัดครูและได้เริ่มมีการจัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาคขึ้น ต่อมาได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าฯตราพระราชบัญญัติสถาบันพลศึกษา พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2548 เป็นต้นมา เริ่มจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันพลศึกษาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 เป็นต้นไป ภายใต้การบริหารของสถาบัน สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และแต่ละวิทยาเขตก็มีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

และสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคใต้รวม 4 แห่งคือ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ตามรายละเอียดดังนี้

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร เดิมชื่อว่า วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร ได้เป็นศูนย์กลางการพลศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้ ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนกระโทก อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร โดยในระยะแรกให้ดำเนินการเรียนการสอน และจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวที่โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา และใช้โรงยิมเนเซียมของเทศบาลเมืองชุมพร ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะและสนามกีฬา จังหวัดชุมพร ให้เป็นสถานที่เรียน ฝึกสอนกีฬาแก่นักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2519 โดยมี ดร. สำอาง พ่วงบุตร ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการคนแรก และคนต่อมา นายพิทักษ์ มังกรไชยา มาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร แต่ปัจจุบันนายเสนีย์ นิลทจันทร์ เป็นรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร และมีนายสิงหา นิสภา เป็นผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีอาจารย์จำนวน 37 คน และนักศึกษาจำนวน 218 คน

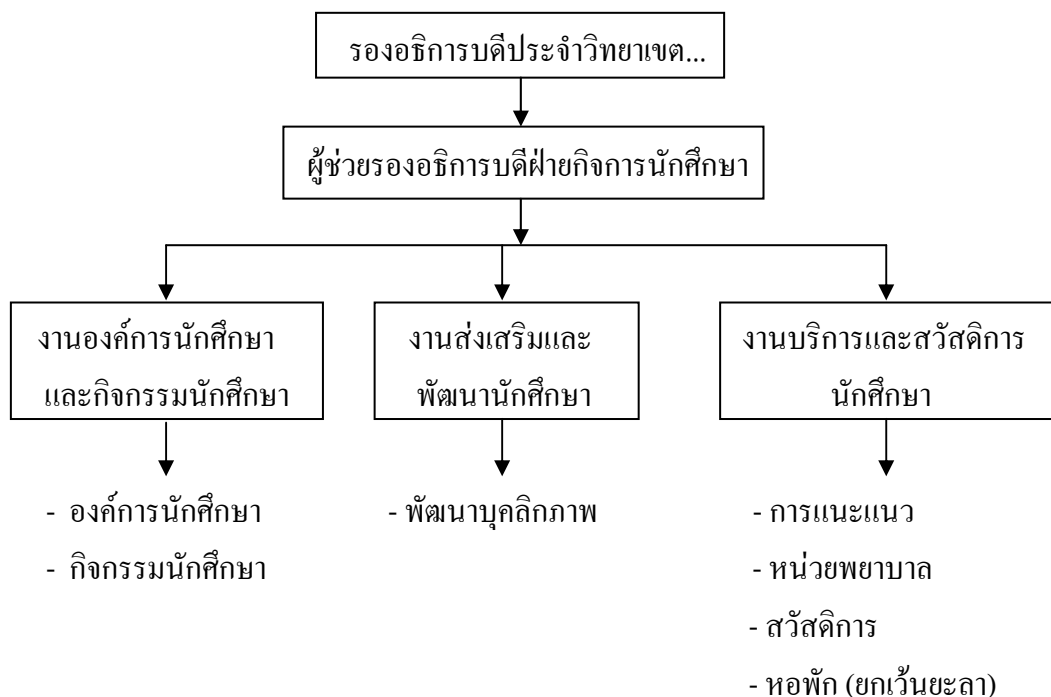
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่ เดิมชื่อว่า วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่ และเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกในจังหวัดกระบี่ที่สามารถผลิตนักศึกษาได้ถึงระดับปริญญาตรี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2521 จากความร่วมมือและ การสนับสนุนของข้าราชการ พ่อค้า คหบดี และประชาชน จังหวัดกระบี่ บนเนื้อที่ประมาณ 105 ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ 111 ถนนศรีตรัง ตำบลกระบี่ใหญ่ อ.เมือง จ.กระบี่ ปัจจุบันนายสำคัญ เพชรทอง เป็นรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่ และมีนายสมจิตร พร้อมมูล เป็นผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีอาจารย์จำนวน 40 คน และนักศึกษาจำนวน 320 คน

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง เดิมชื่อว่า วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดตรัง เป็นวิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาคลำดับที่ 16 บุคคลผู้ริเริ่มในการจัดตั้ง คือนายชวน หลีกภัย การดำเนินการในระยะแรกใช้ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตรัง เป็นสถานที่เรียนชั่วคราว และมีนายสมชาย กล้าเวช เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ ต่อมาได้ย้ายสถานที่มาอยู่ประจำ ณ เลขที่ 90 ถ.ตรัง-ปะเหลียน ต.ทุ่งกระบือ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง โดยมีนายปรีชา ก้านนก เป็นผู้อำนวยการ ตลอดมา แต่ปัจจุบันนายสำราญ จินดารัตน์ เป็นรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง และมีนายประสิทธิ์ จันธิดา เป็นผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีอาจารย์จำนวน 27 คน และนักศึกษาจำนวน 278 คน

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา เดิมชื่อว่า วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา เป็นวิทยาลัยพลศึกษาแห่งแรกของจังหวัดภาคใต้ และเปิดเป็นแห่งที่ 3 ในจำนวนวิทยาลัยพลศึกษาทั่วประเทศ 17 แห่ง โดยมีนายจำรัส ศรีธัญพงศ์ เป็นผู้อำนวยการ การเปิดทำการสอนครั้งแรก โดยได้

ใช้หอพักของวิทยาลัยครูยะลาเป็นสถานที่เรียน ต่อมาจนกระทั่งวันที่ 25 พฤศจิกายน 2517 จึงได้ย้ายจากวิทยาลัยครูยะลาไปยังอาคารซึ่งสร้างใหม่ ตั้งอยู่ที่สนามกีฬาจังหวัดยะลา เลขที่ 129 ถนนฝั่งเมือง 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปัจจุบันนายสุรจิต อุดมศักดิ์ เป็นรองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และมีนายปรีชา จันทรประดิษฐ์ เป็นผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยมีอาจารย์จำนวน 39 คน และนักศึกษาจำนวน 859 คน

สำหรับการดำเนินการงานด้านกิจการนักศึกษาทั้ง 4 วิทยาเขตมีส่วนใกล้เคียงกันตามรายละเอียดโครงสร้างการบริหารฝ่ายกิจการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารฝ่ายกิจการนักศึกษา

พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา ปี 2548 ว่าด้วยเรื่องอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร มาตรา 36 รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. บริหารกิจการของวิทยาเขตให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ
2. ข้อบังคับของสถาบัน และข้อบังคับของวิทยาเขต รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน
3. ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ อาคาร สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของวิทยาเขตให้เป็นไปตาม

4. กฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับของราชการ ข้อบังคับของสถาบันและข้อบังคับของวิทยาเขต
5. เป็นผู้แทนของวิทยาเขตในกิจการทั่วไป
6. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาเขต เพื่อเสนอต่อ

สภาสถาบัน

7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน หรือตามสภาสถาบัน

มอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของรองคณบดีสถาบันการพลศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. จัดทำแผนงาน โครงการเพื่อเสนอขอกำหนดงบประมาณภายในคณะ
2. กำกับดูแล ติดตาม และร่วมแก้ปัญหาการดำเนินงานต่างๆ ในกลุ่มบริหาร
3. อำนวยความสะดวกในการบริหารงานของคณะ
4. รวบรวม และดำเนินการประเมินภาระงานของอาจารย์ภายในคณะ
5. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
6. รายงานผลการปฏิบัติงานตามลำดับชั้นทุกไตรมาส
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

5.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหาร

โอภาส กลีบแป้น (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานตามกระบวนการการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานตามกระบวนการการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ที่ปฏิบัติจริง ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง และที่คาดหวังทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก (2) ความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานตามกระบวนการการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ที่เป็นจริงและคาดหวัง ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 (3) ครูอาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (4) ครูอาจารย์ที่มีวิทยุและประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

บทบาทการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน (5) ครูอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ วิทยุติ และประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน

โกศล เดชเดิย และคณะ (2540) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทัศนะของครูผู้สอนกรณีศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในการปฏิบัติมาก นอกจากการจัดประกวดห้องดีเด่นภายในโรงเรียน การขอความร่วมมือจากโรงเรียนต่างๆหรือหน่วยงานอื่นๆเพื่อแก้ปัญหาคารขาดแคลนบุคลากร การแสวงหาแหล่งความรู้ในท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหารายได้ระหว่างเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ในด้านอาคารสถานที่ และด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีระดับปฏิบัติมากกว่าขนาดเล็กและขนาดกลาง ด้านการบริหารโรงเรียนโดยเฉลี่ยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางตามลำดับ

สุเทพ อินตางค์ (2541) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพที่แท้จริง และความคาดหวังของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านวิชาการมีการวัดผลและประเมินผลทางการเรียนได้ถูกต้องตามหลักสูตรและระเบียบการวัดผล สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านบุคลากรมีการมอบหมายงาน และความรับผิดชอบให้บุคลากรในโรงเรียน ตามความสามารถและความถนัดของบุคคล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานของครูแต่ละคนอย่างชัดเจน

โกวิท หมั่นทา (2545) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาตามความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักการทางวิชาการไปสู่การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ่อย และมีการส่งเสริมครูนำกิจกรรมประชาธิปไตย การพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากร และการทำผลงานทางวิชาการ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้บริหาร

สถานศึกษาส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมตลอดเวลา ให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่บุคลากรและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา ส่วนปัญหาพบว่า ครูและบุคลากรไม่มีความเข้าใจที่แน่นอน ขาดเอกภาพในการทำงาน และมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนบุคลากรของสถานศึกษา ส่วนความคาดหวังของครูส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรม ส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น

ดิซอเทล (Desautel, 1978, pp. 42-A อ้างถึงใน วัฒนะ ปาละพันธุ์, 2546: 25)

ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้บทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในรัฐคาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะเป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียน

นายวีรชน จิรัชยากร (2551) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 ผลการวิจัย คือบทบาทของผู้บริหาร ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน พบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน ได้แก่ บทบาทด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและด้านการมีวิสัยทัศน์ส่วนบทบาทของผู้บริหารตามขอบข่ายภารกิจงาน 4 ด้านของสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

โสภา มุลชัยสุข (2551) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความต้องการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารตามความต้องการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหาร บทบาทในฐานะเป็นผู้นำด้านการสอนหรือด้านวิชาการ และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง 2) บทบาทของผู้บริหารตามความต้องการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน of ครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) บทบาทของผู้บริหารตามความต้องการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

5.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา

ไพรัตน์ ชันซ์แก้ว (2540) วิจัยการศึกษาการดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า สภาพและปัญหาในการดำเนินงานกิจการนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลเพิ่มขึ้น การจัดอบรมนักศึกษาให้เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และขั้นตอนการ ดำเนินงาน การจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถแก่นบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น

อัญชลี ชัवाल (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น โดยศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเห็นว่าในด้านการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาตามสภาพที่เป็นจริง มีการปฏิบัติปานกลางทุกเรื่อง ซึ่งควรจะมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ในด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาตามสภาพที่เป็นจริง มีการปฏิบัติปานกลางทุกเรื่อง จึงควรจะมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ส่วนในด้านนักศึกษา ผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกเรื่อง ซึ่งควรจะมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่องในส่วนของนักศึกษา เห็นว่าในด้านการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา มีการปฏิบัติน้อยซึ่งควรจะมีการปฏิบัติในระดับมาก ในด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ควรมีการปฏิบัติในระดับมาก ในด้านอาจารย์ที่ปรึกษา มีการปฏิบัติน้อยทุกเรื่อง ควรจะมีการปฏิบัติระดับมาก ในด้านนักศึกษา นักศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติระดับปานกลาง ซึ่งควรจะมีการปฏิบัติระดับมาก และนักศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมชมรม และให้คำปรึกษาให้มากขึ้นเป็นอันดับแรก รองลงมาควรจัดให้มีมาตรการกำหนดโทษแก่ผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง และควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นและมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามลำดับ

รัชณี งามวิชา (2542) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา โรงเรียนรัตนพนิชยการ” พบว่า (1) ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามชมรม พบว่า อาจารย์ชมรมถ่ายภาพมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมทั้งโดยรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ

อาจารย์ชมรมลีลาศมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก (2) ความคิดเห็นของนักศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามชมรม พบว่านักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทยมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องก็อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน (3) ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (4) อาจารย์ที่สังกัดชมรมต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (5) นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทย มีความคิดเห็นแตกต่างกันจากนักศึกษาชมรมลีลาศและชมรมดนตรีไทยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการดำเนินการ นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาแตกต่างกันโดยนักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทยมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชมรมลีลาศและดนตรีไทย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาที่ชมรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาแตกต่างกันโดยนักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทยมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชมรมกีฬาและแตกต่างจากนักศึกษาชมรมดนตรีไทยและชมรมลีลาศ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาที่สังกัดชมรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชมรมอนุรักษ์ไทยมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชมรมดนตรีไทย

วิลาสินี เพชรขาว (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่ากิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมีดังนี้ (1) กิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมมาก ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ และกิจกรรมทางสังคม ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมที่นักศึกษาเข้าร่วมน้อย ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ และกิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรม (2) อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สอดคล้องกับอันดับของการจัดกิจกรรมนักศึกษา 9 ประเภท คือ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมทางสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมศิลปะและดนตรี กิจกรรมการพูดและการพิมพ์ กิจกรรมเสริมวิชาชีพ และกิจกรรมเกี่ยวกับงานอดิเรก (3) อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา โดยแยกตามเพศ ระดับชั้นปี กลุ่มวิชาที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และที่พักอาศัย ปรากฏว่าไม่มี ความแตกต่างโดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิลาสินี เพชรขาว (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า (1) อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมศึกษามีบทบาทในด้านต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง (2) อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมศึกษามีบทบาทในด้านต่างๆอยู่ในระดับมากเมื่อเทียบกับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา (3) อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมศึกษามีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับว่ากิจกรรมนอกหลักสูตรคือส่วนหนึ่งของการศึกษา (4) กรรมการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพบอาจารย์ที่ปรึกษายาก อาจารย์มีเวลาให้กับองค์กรกิจกรรมไม่เต็มที่และอาจารย์ที่ปรึกษามักยึดระเบียบโดยเคร่งครัดในการดำเนินกิจกรรม

ไวภูณท์ ทองอร่าม (2543) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันราชภัฏรำไพพรรณีตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นงานแต่ละงานพบว่า การดำเนินงานกิจกรรม นักศึกษา งานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายการประเมินในบางข้อที่นักศึกษามีความเห็นต่ำสุดเหมือนกันทั้ง 4 งาน และมีความเหมาะสมปานกลางคือ งานกิจกรรมนักศึกษา งานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ งานพัฒนาบุคลิกภาพและวินัย งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา ได้แก่การตรวจสอบการใช้เงินในการทำกิจกรรมหรือในการดำเนินการ เป็นเพราะว่านักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายเงินและการพัสดุ

ยุทธพงษ์ ยุคณธร (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 4 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 4 และ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ประเภทวิชาและสถานภาพของนักเรียนนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการจัดอันดับสูงสุด 3 อันดับแรกคือ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายใน กิจกรรมการบวช สมาริสะพัฒนาจิต และกิจกรรมศึกษาดูงานสถานประกอบการ ส่วนกิจกรรมที่ได้รับอันดับต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายคือ กิจกรรมบริจาคโลหิต กิจกรรมขับขี้อวดกัณฑ์ทำบุญถวายภัตตาหาร และกิจกรรมได้วาทีและประกวดสุนทรพจน์ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาพบว่า นักเรียนนักศึกษาระดับปวช.กับนักเรียนนักศึกษาระดับปวส.มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 นักเรียนนักศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมกับนักเรียนนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคณะกรรมการนักศึกษากับนักเรียนนักศึกษาทั่วไปก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สุวรรณ วิเศษ (2544) การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สรุปผลวิจัย

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกีฬา ด้านวิชาการ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านบำเพ็ญประโยชน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. นักศึกษาที่สังกัดภาควิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านกีฬา : นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษา ภาควิชาภาษาและสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ด้านวิชาการ : นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาภาควิชาภาษาและสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ด้านศิลปะและวัฒนธรรม : นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาภาควิชาภาษาและสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ด้านบำเพ็ญประโยชน์ : นักศึกษาที่สังกัดภาควิชาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ลัดดาวัลย์ แดงใหญ่ (2546) ได้ทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนในวิทยาลัยพาณิชยกรรมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลวิจัยดังนี้ (1) นักเรียนนักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและในรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนงบประมาณ (2) นักเรียนนักศึกษาชายและหญิง มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนในด้านการดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนนักศึกษาชาย ส่วนในด้านการจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการสนับสนุนงบประมาณ

และในภาพรวม พบว่า นักเรียนนักศึกษาทั้งชายและหญิงมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน (3) นักเรียนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนในด้านการสนับสนุนงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความพึงพอใจสูงกว่านักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ส่วนในด้านการดำเนินการ การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และในภาพรวม พบว่า นักเรียนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ปิยะวดี กองแสง (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา: ศึกษากรณี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ห้องสมุด ด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านนันทนาการ ด้านกีฬาและด้านบำเพ็ญประโยชน์ ตามลำดับ (2) ปัจจัยที่นำมาทดสอบหาความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา ผลการเรียน ค่าใช้จ่าย ประสบการณ์การเข้าร่วม ความรู้ความเข้าใจ และคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญ แต่มีข้อน่าสังเกตว่า ตัวแปรด้านศาสนา มีแนวโน้มที่นักศึกษามุสลิมมีส่วนร่วมสูงกว่านักศึกษาพุทธอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ข้อเสนอแนะ กิจกรรมที่นักศึกษาในฐานะที่สถาบันเป็นจุดศูนย์กลางที่ให้ความรู้ในการอบรมวิชาการทางด้านกีฬาหรือให้ข้อเสนอแนะและทำกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมของนักศึกษาสถาบันจึงควรให้ความสนใจ ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมประสานงาน และนำในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เพราะอาจารย์ที่ปรึกษามีความจำเป็นในการแสดงออกหรือให้คำแนะนำในการเขียนโครงการและการวางแผนในด้านการกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับด้านการบำเพ็ญประโยชน์ด้านการกีฬา ด้านนันทนาการ และด้านศิลปวัฒนธรรม

เสาวนีย์ หยกเล็ก (มปป.) ได้ศึกษาทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ทัศนะโดยรวมเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีดังนี้

1.1 ในด้านวิชาการ ทัศนะของนักศึกษาเห็นว่ากิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนักศึกษามีทัศนะต่อกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.2 ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนักศึกษา มีทักษะต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาเหมาะสมมาก แต่ผู้บริหาร กิจกรรมนักศึกษามีทักษะต่อกิจกรรมด้านนี้อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

2. ในการเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษากับ นักศึกษาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา ปรากฏผลว่า

2.1 ในด้านวิชาการ ทั้ง 2 กลุ่มนี้มีทักษะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ในด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และ โดยรวมนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีทักษะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

5.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดการนักศึกษา

พัทธมน ศักดิชฐานนท์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการให้แรงกระตุ้น ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (2) อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่สังกัดสถานศึกษาต่างประเทศและต่างคณะวิชา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่อาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกันและทำงานในหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (3) ข้อเสนอแนะพบว่าควรมีการวางแผนงานที่ชัดเจน และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ควรจัดสรรทรัพยากรในการทำงานกิจกรรมให้เพียงพอ ควรเสริมแรงจูงใจให้กับผู้ที่ตั้งใจทำงานกิจกรรมด้วยความจริงใจ ควรประชุมประสานงานกิจกรรมเพื่อความเข้าใจในการทำงาน และควรมีการประเมินผลกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

5.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนักศึกษา

แมคคาที (McCarthy 2000) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักเรียน เพศ เชื้อชาติ และพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่มีส่วนต่อการได้รับคะแนนเฉลี่ย (GPAs) และการเข้าชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ศึกษา นักเรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ที่ได้รับจากโรงเรียน จะมีความแตกต่างในเรื่อง คะแนนเฉลี่ยและเข้าชั้นเรียนกับนักเรียนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือไม่ โดยจะศึกษาความแตกต่างในเรื่อง เพศ เชื้อชาติ และระดับเศรษฐกิจและสังคม ว่าส่งผลต่อการมีส่วนร่วมหรือไม่การศึกษาใน โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ในรัฐ

โคโลราโด จำนวน 10 แห่ง กับนักเรียน 19,543 คน โดยผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีส่วนในกิจกรรมนักเรียน จะมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญและต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโดยมีความแตกต่างกันด้วยในเรื่องเพศ เชื้อชาติ และระดับทางเศรษฐกิจสังคม นักเรียนที่ร่วมในกิจกรรมกีฬามีค่า GPAs สูงกว่าที่ไม่เข้าร่วม และผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมแต่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมกีฬา และความแตกต่างในเรื่องความเป็นเชื้อชาติ กับกิจกรรม ผู้วิจัยเสนอว่า ความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และเพศหญิงขาดการมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตามเพศหญิงยังมีส่วนร่วมบ้างเล็กน้อย สูงกว่าผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมเลย รายงานที่ได้อภิปรายความเกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ได้รับ และความสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน

ดานาลส์ (Danals, Richard Alan, 2001) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการปรับโครงสร้างการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีต่อความมีประสิทธิภาพของสโมสรวิทยาลัย และกิจกรรมนักเรียน วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อได้รับความเข้าใจมากขึ้นถึงผลกระทบของการปรับโครงสร้างขององค์กร ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของสโมสรวิทยาลัย และกิจกรรมนักเรียนคำถามสำหรับงานวิจัยคือ สโมสรวิทยาลัยและกิจกรรมนักเรียนในวิชาชีพ ที่ได้รับฟังเข้าใจอะไรที่ได้รับผลกระทบของการปรับโครงสร้างการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อความมีประสิทธิภาพขององค์กรเหล่านี้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธี การตั้งคำถามแบบกึ่งโครงสร้างแก้ปัญหาหรือแบบสังเกตสืบค้น ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัยโดยใช้การสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสโมสรวิทยาลัยและผู้บริหารกิจกรรมนักเรียนจำนวน 6 คน ที่บริหารสถาบันการศึกษาในระบบ 4 ปี และมีนักศึกษามากกว่า 10,000 คน โดย 3 สถาบันแรก เป็นสถาบันที่รวมองค์กรสโมสรและกิจกรรมไว้ด้วยกัน และ อีก 3 แห่ง แยกออกจากกันเรื่องหลัก ๆ 4 ประเด็น คือ 1. แผน – แบบระบุ สำหรับพื้นฐานของความสำเร็จ 2. คน – จุดแท้สำหรับความสำเร็จในความสำเร็จ 3. แหล่งทรัพยากร – วัตถุประสงค์สำหรับความสำเร็จ และ 4. การประเมิน – การวัดความสำเร็จสโมสรวิทยาลัยและกิจกรรมที่ถูกปรับโครงสร้าง มีแผนแนวนอนที่จะบริการในฐานะเป็นมูลนิธิสำหรับความสำเร็จ ผู้ตอบชี้ให้เห็นว่าองค์กรจะแสดงบทบาทอย่างไรในความสำเร็จของการปรับโครงสร้าง และเป็นกลไกสำหรับการนำไปประยุกต์ปรับใช้ในแผนใหม่นี้ การจัดสรรใหม่หรือการเพิ่มทรัพยากร กลายเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นำเข้ามา สำหรับการปรับโครงสร้าง ผู้มีส่วนร่วมสร้างรูปแบบของการประเมินที่จะประเมินความสำเร็จของการปรับโครงสร้างใหม่นี้

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหาร กิจกรรมนักศึกษาและบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น จะพบว่ากิจกรรม

นักศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยอาศัยประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถานศึกษาจัดให้ แต่เหนือสิ่งอื่นใด สิ่งที่สำคัญที่จะให้ได้มาซึ่งกิจกรรมพัฒนานักศึกษานั้นก็คือผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีบทบาทต่างๆในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา เช่นการกำหนดนโยบายและการวางแผน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากร การสร้างขวัญและกำลังใจ การกำกับติดตามและประเมินผลงาน เมื่อมีสิ่งเหล่านี้แล้วเชื่อว่านักศึกษาคงจะมีคุณภาพเหมาะสมกับวิชาชีพต่อไป